

Representantforslag 69 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Heikki Eidsvoll Holmås, Karin Andersen og Torgeir Knag Fylkesnes

Dokument 8:69 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Heikki Eidsvoll Holmås, Karin Andersen og Torgeir Knag Fylkesnes om å sikre at det ikke selges palmeoljebasert biodrivstoff i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

Det fremkommer på Dagsrevyen 13. mars 2017 at om lag 2/3 av alt biodrivstoff som ble solgt i 2016 ikke omfattes av EUs bærekraftskrav og kan inneholde palmeolje. Dette fordi regjeringen vurderer det slik at det å stille bærekraftskrav til alt biodrivstoff som selges utover omsetningspåbudet, vil kunne være i strid med EUs øvrige regelverk. Regjeringen har derfor bevisst valgt å la være å følge opp Stortingets vedtak om å stille krav til bærekraftskrav til alt biodrivstoff, slik Stortinget vedtok 3. desember 2015 i forbindelse med behandling av statsbudsjettet for 2016, jf. Innst. 2 S (2015–2016)¹.

EUs bærekraftskrav er i alle tilfeller ikke strenge nok til å sikre at biodrivstoffet som selges, er garantert palmeoljefritt eller har den høyeste klimanytten, kun at palmeolje er sertifisert at den ikke kommer fra nyhugget regnskog.

EUs bærekraftskrav

Siden regjeringens egen fagetat, Miljødirektoratet², har pekt på at klimanytten av palmeoljebasert biodrivstoff er negativ, enten den er sertifisert eller

usertifisert, fordi all økt etterspørsel etter palmeolje i dagens palmeoljemarked bidrar til økt avskoging, burde regjeringen gjøre sitt ytterste for å sikre at all bruk av biodrivstoff i Norge er palmeoljefri. Det har ikke regjeringen gjort. Regjeringen gjorde i fremlegg til statsbudsjett for 2017 rede for at de ikke ville gjennomføre Stortingets krav om å la EUs bærekraftskrav gjelde alt biodrivstoff som selges. Det er ikke lagt frem en egen juridisk vurdering av statsråd Vidar Helgesen som begrunner dette standpunktet. Statsråd Vidar Helgesen gjorde det klart i debatt 23. februar 2017 om representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om kunnskapsbasert og bærekraftig bruk av biodrivstoff (Dokument 8:21 S (2016–2017)), at han ikke engang har tatt kontakt med EU for å undersøke om regjeringens vurdering er riktig fortolkning av EU-regelverket. Det er heller ikke fremlagt for Stortinget vurderinger av hvilke endringer av støtteordninger eller rapportering som skal til for å sikre at alt biodrivstoff som selges i Norge, skal måtte tilfredsstille EUs bærekraftskrav.

Forslagsstillerne mener derfor at regjeringen må gjøre en innsats for å sikre at EUs bærekraftskrav gjøres gjeldende i Norge.

Bransjestandard

Forslagsstillerne mener i tillegg at regjeringen må ta initiativ til en bransjeavtale med Norsk Petroleumsinstitutt, bensinstasjonenes bransjeorganisasjon, for å utvikle en bransjestandard som er bedre enn minstekravene i EUs bærekraftskrav og som hindrer at ikke-bærekraftig fremstilt biodrivstoff fra blant annet palmeoljeprodukter benyttes for å oppfylle omsetningspåbudet. Forslagsstillerne viser til

1. <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2015-2016/inns-201516-002/8/>

2. http://www.miljodirektoratet.no/Global/dokumenter/Nyheter%20vedlegg/PFAD_notat.pdf

de positive uttalelsene fra bransjen som har samordnet seg og lover at de for alt sitt salg av biodrivstoff skal legge EUs bærekraftskrav til grunn. Dette er noe regjeringen må ta initiativ til å bygge videre på. Forslagsstillerne vil også peke på at flere av de største bensinstasjonskjedene har erklært at de så langt ikke har kjøpt inn biodrivstoff basert på palmeolje, men varsler at de kan komme til å gjøre det. Det er knallhard konkurranse i bensinmarkedet, og det bransjen etterlyser er like rammebetingelser, så ikke de som benytter det mest bærekraftige palmeoljefrie og dermed dyrere biodrivstoffet, taper i konkurransen. En bransjestandard som etablerer biodrivstoffet som selges i Norge som en «gullstandard», ville nettopp sikre like konkurransevilkår og hindre nedhugging av regnskog.

Offentlige anskaffelser

Det offentlige anskaffer varer og tjenester for over 400 mrd. kroner i året og er en betydelig drivstoffkjøper, gjennom innkjøp til egne kjøretøy og fartøy, anbudsutsatt kollektivtrafikk inklusive ferge drift og som etterspørre av transporttjenester der drivstoff og biodrivstoff blir brukt.

Energi- og miljøkomiteen har i forbindelse med behandlingen av naturmangfoldmeldingen, Meld. St. 14 (2015–2016), slått fast i en enstemmig merknad i Innst. 294 S (2015–2016):

«Komiteen er positiv til at regjeringens fremlegg til lov om offentlige anskaffelser i Prop. 51 L (2015–2016) nå slår fast at det offentlige «skal» ta miljøhensyn i offentlige anskaffelser. Komiteen mener det er viktig at forskriftene i denne forbindelse vektlegger den offentlige innkjøpers ansvar for at tilvirkingen av varen eller tjenesten ikke går ut over naturmangfoldet, og at det stilles krav til at offentlige innkjøp ikke skal bidra til avskoging av regnskog, i tråd med det internasjonale arbeidet for avskogingsfrie forsyningskjeder, som Norge har bidratt til.»

Forslagsstillerne kan ikke se at dette så langt er fulgt opp av regjeringen i sitt høringsutkast til forskrifter til miljøkrav ved offentlige innkjøp.

Det er nødvendig at regjeringen følger opp energi- og miljøkomiteens enstemmige merknad og sørger for at alt biodrivstoff som det offentlige etterspør er palmeoljefritt, siden økt etterspørsel etter palmeolje bidrar til økt avskoging av regnskog.

Det offentlige bør også i all sin innkjøpspraksis premiere de leverandører som gjør en innsats for å redusere avskoging og med å etablere leverandørkjeder der regnskogprodukter ekskluderes.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen raskest mulig gjennomføre prosess med ESA for å avklare om det er rom for Norge til å gjøre gjeldende EUs bærekraftskrav for alt biodrivstoff som omsettes i Norge, eventuelt endringer som kan gjøres fra Norges side med sikte på å gjøre EUs bærekraftskrav gjeldende for alt biodrivstoff som omsettes i Norge så raskt som mulig.
2. Stortinget ber regjeringen undersøke om de nylige løfter fra bensinbransjen og positive uttalelser fra de største bensinstasjonskjedene kan videreutvikles til en bransjeavtale eller liknende, om at alt salg av biodrivstoff skal være palmeoljefritt og ha høyere klimaeffekt enn EUs minstekrav.
3. Stortinget ber regjeringen gjennom forskrift til lov om offentlige anskaffelser stille høye krav til biodrivstoff som sikrer at det ved all offentlig innkjøp av drivstoff, alle offentlige anbud og alle transporttjenester til det offentlige stilles krav om biodrivstoff med høyere krav til klimanytte enn minstekravene i EUs bærekraftskrav og ingen bruk av palmeolje.

21. mars 2017

Heikki Eidsvoll Holmås

Karin Andersen

Torgeir Knag Fylkesnes